

Tysk diakoni vil styrke kontakten med Norden med tanke på EF

Sammenslutningen av tyske diakoni-institusjoner, Diakonisches Werk, etablerer egen lobby i Brussel 1. januar 1992. Samtidig inviteres norske diakoni-institusjoner til et nærmere samarbeid om å finne sin rolle i det nye Europa.

AV LEIF KJELL ASKELAND

Diakoni i sosialstaten

– Tysk diakoni arbeider for tiden godt og effektivt med spørsmål om hva det vil si å være diakonibevegelse i sosialstaten, sier forstander Øyvind Øy ved Bergen Diakonissehjem etter en studiereise til Europa i regi av Private Helseinstitusjoners Landsforbund (PHL). Utviklingen i Europa og konsekvenser av norsk tilknytning til EF for private helseinstitusjoner i Norge, stod sentralt.

– Uansett hvilken tilknytning Norge får til EF, trenger vi som diakoninstitusjoner å styrke kontakten med våre søsterinstitusjoner i Europa. Det vi ser av utviklingstrekk i Europa ser vi også tendenser til her hjemme. Det er ingen grunn til å tro at vi blir mer spesielle enn at vi vil måtte dele de fleste av Europas problemer. Derfor er det nyttig med en utvidet kontakt med diakonale medarbeidere som står midt i hjertet av utviklingen i Europa.

Informasjon og dialog

– Når diakonien nå etablerer seg i Brussel, kan en fornyet og utvidet kontakt innen europeisk diakoni gi oss både informasjon og mulighet for dialog. Uansett personlig standpunkt om tilknytning eller medlemskap må vi som institusjoner forberede oss på flere eventualiteter, hevder Øyvind Øy.

Kontaktorganet for de tyske private helseinstitusjoner på nonprofitbasis (Velferdsforbundene) er allerede etablert med sitt kontor i Brussel. Lederen for kontoret, Bernd-Otto Kuper, mener det vil være en god ide å etablere et europeisk diakoniråd.

«Sosialt er det som gjør en rik»

– Velferdsforbundene må legge all mulig energi i å skape bærekraftige Europeiske organ, foreninger og forbund hvor et Europeisk fellesskap får blomstre. Diakonien trenger en «eurovisjon», uttalte Kuper nylig til nyhetsbladet for Diakonische

Werk. Han mener den sosialpolitiske tenkemåten i EF må endres. Nå råder det syn at velferdutviklingen gjennom økonomisk vekst nærmest vil overflødiggjøre en europeisk sosialpolitikk.

– Den korte tesen, «sosialt er det som gjør en rik» (Sozial ist, was reich macht) illustrerer dette godt, hevder Kuper.

Muligheter for ideelle organisasjoner

Siden tradisjonell sosialpolitikk ligger utenfor EF's kompetanseområde ser han for seg en strategi hvor det europeiske diakonifellesskap kommer frem til felles mål og søker innflytelse på sine respektive lands regjeringer.

– Mange Europeiske organisasjoner er rene kontakt og utvekslingsorganer. Tomme skall uten innflytelse. Erfaringen viser at de raskt kan fylles med innhold og aktiviseres, hevder man ved kontoret i Brussel og henviser til at både leger, helsesøstre og apotekere har opprettet repre-

Einar Vetvik arbeider med viktige spørsmål vedr. Norges forhold til EF.

sentasjon gjennom sine europeiske foreninger.

Børs og katedral

Forsker Einar Vetvik ved Diakonhjemmets høgskolesenter ser også muligheter for en europeisk diakoni i Brussel.

— Det ville være naturlig å vurdere en europeisk diakonismenslutning inn i gruppen av ideelle organisasjoner ved siden av arbeidstaker og arbeidsgiverorganisasjonene i Det økonomiske og sosiale utvalg i EF.

I den grad diakonien evner å mobilisere frivillige, vil den også få en sentral rolle når behovet for økt frivillig innsats melder seg. Men her må de tunge diakoninstitusjonene velge profil mellom børs og katedral. Om de skal konsentrere seg om det som gir økonomisk trygghet, eller også satse på grupper samfunnet ikke prioriterer.

Det nye Europa, mer enn EF

Vetvik, som utreder det indre markedes konsekvenser for private helseinstitusjoner i Norge,

var også deltaker på PHL's studiereise. Han hevder at norske diakoninstitusjoner bør styrke kontakten med Europa uansett Norges tilknytning til EF.

— Vi trenger kontakt med europeisk diakoni ikke minst som en beredskap for å møte utviklingen i Øst. Det nye Europa er en påminnelse om et samarbeid vi har forsømt, særlig i forholdet til diakonien i Øst-Europa.

Generalsynode i Helsingfors

Diakonissenes kontakt med den tyske diakoni ble brutt etter krigen, men norsk diakoni har like fullt sterke røtter der. Diakonissebevegelsen ble «født» i Kaiserswert hvor både Cathinka Guldberg og Florence Nightingale fikk sin sykepleierutdanning. Institusjonens forstander, Johannes Degen, ønsker nå å styrke kontakten med Skandinavia. Dette er også aktualisert av den utvidelsen av diakonissefellesskapet som skjedde ved gjenforeningen av Tyskland. Derfor vil han invitere norske Diakoninstitusjoner til den tyske dia-

konissebevegelses generalsynode i Helsingfors neste år, hvor nettopp EF er tema.

Øy ser positivt på invitasjonen. — Vi trenger å bli a jour med det som skjer i Europa og delta i utviklingen av diakonien i fellesskap med bevegelsene i Tyskland.

*Informasjonsleder
Leif Kjell Askeland,
Diakonhjemmet,
Boks 23,
0319 Oslo 3.*
